

Sualtı Video ve Fotoğraf Tekniđi ile Farklı Donam Faktörlerine Sahip Uzatma Ağlarındaki Balıkların Yakalanma Şekilleri

Çetin KEDİOĐLU*, Adnan AYZ**

*ÇOMU Deniz Teknolojileri MYO Motorlu Araçlar ve Ulaştırma Teknolojileri Bölümü,
Sualtı Teknolojisi Programı

** ÇOMÜ Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi, Su Ürünleri Avlama ve İşleme
Teknolojisi Bölümü

Özet

Donam Faktörü uzatma ağların donatılmasında uygulanan, yaka boyunun ağ boyuna oranını veren bir ölçüdür. Bu ölçü 1 değerine yaklaştığında ağlarda gerginlik artarken, tersine 0 değerine yaklaştıkça da bollaşmanın azaldığı bilinmektedir. Bu durum balıkların ağlara yakalanma şeklini de etkilemektedir. Çalışmamızda bu etkinin ortaya konulması için, scuba dalış tekniği kullanılarak, farklı donam faktörleri ile donatılan ağlardaki balıkların yakalanma şekillerini gözlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla 35 m uzunluğa sahip 3 farklı donam faktörüne (0.35, 0.50 ve 0,65) 210 d/ 2 numara ip kalınlığına, 20 mm göz genişliğine ve 40 göz yüksekliğine sahip ağlardan, her donam faktöründen her biri 315 metre 3 adet olarak hazırlanmıştır. Ağlar sırası ile sistematik bir şekilde 0.35, 0.50 ve 0.65 donam faktöründe olacak şekilde birbirine eklenerek, 3 tekrar oluşturulmuştur. Farklı donam faktörlerine sahip ağların suyun altında kolayca ayrılabilmesi için farklı renklere sahip şeritlerden yararlanılmıştır. Denemeler balıkçıların barbun (*Mullus surmuletus* ve *Mullus barbatus*) avı yaptıkları sabah ve akşam saatlerinde gerçekleştirilmiştir. Ağlar denize indirildikten 3 saat sonra dalış yapılarak video kamera ve fotoğraf makinesi desteği ile yakalanan türlerin sualtı görüntüleri alınmıştır. Bu şekilde 30 tekrarlı balıkçılık operasyonu yapılmıştır. Dalışın ardından ağlar tekneye alınarak farklı donam faktörüne sahip ağlara yakalanan balıklar sırası ile ağlardan çıkarılarak yakalanma şekli ve türü kayıt altına alınmıştır. Daha sonra ölçümlerde elde edilen veriler video ve fotoğraf görüntüleri ile de karşılaştırılarak ağa yakalanma şekilleri teyit edilmiştir. Denemeler sonucunda donam faktörünün balıkların ağa yakalanma şeklini etkilediği istatistiksel ve sualtı görsel olarak ortaya konulmuştur. Donam faktörü küçüldükçe ağa dolanarak yakalanmaların arttığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Tekir, *Mullus surmuletus*, Uzatma Ađı, Donam Faktörü, SCUBA